

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dopłata się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pettióww jednozłotowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów, codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZCZOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 51.

Gwarancja Banku Ziemiańskiego

Loterii Legionów Polskich

Dyrekcja Dobroczynej Loterii Klasowej Legionów Polskich, Warszawa, Marszałkowska № 87, podaje do wiadomości, że

Bank Ziemiański

przyjął całkowitą gwarancję za loterię Legionów.

Bank Ziemiański

gwarantuje w zupełności kaucje kolektorów oraz wygrane grających.

Jak uczcić pamięć Naczelnika Kościuszki?

Jeśli książe Józef, był honorem Polski, Kościuszko był jej sercem. Więc nie tylko duchem, lecz sercem zwróćmy się ku ceniom tego jak ła czystego i jak ideał Ojczyzny pięknego męża, by rozpamiętywał Racławice i Maciejowice, nie tylko zwycięstwa ale i klęski, w myśl słów pewnego męża stanu mówiącego, że „nieśmiertelnym jest naród opiekający swe klęski”.

A mianowicie rozpamiętywać będziemy nieskazitelną, wolną od cienia prywaty, kryształowy patriotyzm Tadeusza Kościuszki, jego niepodzielne oddanie się na usługi kraju, jego poświęcenie i ogromną miłość, która sureolą otacza tę prostaczką a posagową postać generała chłopskiego. I wchodząc w mistyczny stosunek (duchowy z Jego duchem zsozer pnjemy coś ze skarbów tego wielkiego serca polskiego na ciernistą drogę naszego życia.

„Imię jego należy do całego uczywilizowanego świata a jego cnoty są całej ludzkości własnością” — orzekł ongi bohaterki Lafayette w mowie na żałobnym nabożeństwie w Paryżu. A cnoty te winny być przedewszystkiem własnością Polaków.

Lecz to nie dosyć. Kiedyś, na wieść o zgonie umiłowanego przez naród Naczelnika pracownicy nasi usypali mu na brzegiem Wisły wspólną mogiłę. I tak w czynie — w pomniku z ziemi rodzinnej, rękami rodaków wzniesionym i łzami ich oblanym, wyładowaliśmy się żalobą, oześ i miłość do niego.

Jakimże godnym Kościuszki czynem złożymy teraz hold Jego ceniom i damy wyraz uczuciom naszym?

Teraz, gdy bije dzwon Zmartwychwstania, gdy stuletnie marzenia i tęsknoty tylu pokoleń mają ziścić się wśród huk i grzmotu burzy europejskiej? Jaki czyn rozkazuje nam, Kościuszko z nieba? Ten, co ratował Ojczyznę w najokropniejszych terminach a nadewszystko miłował lud, każdym swem słowem i daniem nawołuje nas do ratunku głodem, morem i zagładą nawiedzonych ludu polskiego.

W świętej potrzebie Racławickiej, gdy wśród gradu kul armatnich zachwiał się jego szereg kosynierski, Naczelnik zagrzwał ich i wołał: Za Ojczyznę! Za Ojczyznę jeszcze krok i zwycięży!...

I dziś, zda się, ten głos jego brzmi nad nami, dźwiga nas na duchu, nawołuje do jeszcze jednego wysiłku zbiorowego za Ojczyznę i obiecuje nam — zwycięstwo. Nie mało zdziałałmy już dla ratunku klęską nawiedzzonego Królestwa, lecz jeszcze sroży się i pastwi nad nim nieszczęście. Jeszcze nie dosyć łez, bólu, nędzy i żaloby, więc jeśli mamy wyjść zwycięsko z tych zapasów okropnych, trzeba nam nie ustawać w walce z nieszczęściem, trzeba nam z okazji tej żalobnej rocznicy Kościuszkowskiej uczynić „jeszcze krok za Ojczyznę!”

A w składkach jakie niezawodnie popłyną przy Kościuszkowskich uroczystościach pamiątkowych, najprzedniejszy udział wziąć powinien nasz stan włościański. On bowiem szczególniejszy ma powód — uczcić pamięć tego, co mundur naczelnika zamienił na białą sukmanę chłopską, na zaezczytny mundur kosyniera, by hold oddał chłopu, przelewającemu krew za Ojczyznę i wynieść go w godności powszechnej — tego, co na roli żył, z ludem się bratał i podpierał uniwersał zapewniający ludowi skuteczną opiekę rządową, bezpieczeństwo własności i sprawiedliwości.

My wszyscy, a głównie kmięć polski, któremu Kościuszko wywałczył należne miejsce w radzie narodu, musimy zamiast wieńcy na grobowiec jego zanieść na Oltarz Ojczyzny — nasz czyn obywatelski, poddyktowany palącą potrzebą chwili dziejowej, wypływający z pobudek serca naczelnika godnych i opromieniony świadomością, że zwycięzca z pod Racławic „patrzy na nas z nieba”.

WOJNA.

Najnowszy

Komunikat austriacki:

WIEDEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 24 sierpnia:

Wschodni płac boju.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena

Zadane większe wydarzenia.

Front wojsk generała-pułkownika aroyksiecia Józefa.

Pod Sosejną, na południ-wschód od Susitzy, nieprzyjaciel znowu atakował bezskutecznie. W ostatnich walkach nad Susitą i pod Ocnawitniczy nasi zdobyli sobie największe uznanie u dowódców i wojsk przez

skuteczną akcją przeciw przaważającemu liczebnie nieprzyjacielowi.

Front ks. Leopolda:

Na północ od Dniestru rosjanie nawiązali kontakt silniejszymi oddziałami wywiadowczymi.

Poza tem nie zaszło nic nowego.

Włoski teren walk:

11-ta bitwa nad Isongo, trwa dalej. Po stosunkowo spokojnym przedpołudniu, zaraz po południu rozgorzały znowu gwałtowne walki. Na płaskowyżu Brainuzza i Św. Duoha, włoski scigając bezustannie posiłki, skierował znowu ciężkie ataki na nasze linie na południe od Vrh. Nie zdotałi nigdzie osiągnąć sukcesu. Nasze dzielne wojska, między niemi stojący od szeregu dni w najcięższej walce zuchy z 106 dywizji posp. ruszenia i pp. № 41 utrzymały się we wszystkich rowach.

Ze szczególną zaciekłością atakowała 3 armia włoska znowu między Wippachą a mierzem. Po wielogodzinnym ogniu armatnim, o g. 4 po pół piechota nieprzyjacielska przeszła do jednolitego szturmu masowego. Kiedy kolumny nieprzyjacielskie na skrzydle północnem miały miejsce rozbite zostały już przez nasze baterje, to w innych miejscach, zwłaszcza między Kostanjewicą a wybrzeżem przyszło wszędzie do godzinami trwającej walki wręcz. Dzięki swej po nad wszelką miarę dzielności i wytrwałości, nasi obrońcy Karso odparli zwycięsko wszystkie ataki, przewyższających wielokrotnie sił nieprzyjacielskich.

W nieporównanej jedności synowie wszystkich ziem obu państw monarchji i Bośni brali udział w chwalebnych sukcesach, a szczególną sławą okryły się pułki: 11, 47, 51, 62 i 63. Jutro inne z równą odwagą zajmą ich miejsca.

Przedpole naszych linii na Karisie pokryte jest niezliczonymi zwłokami wiołów.

Zastępca szefa sztabu generalnego

W sprawie polskiej.

BERLIN, 25 | 8. Voss. Ztg. donosi ze Stokholmu: Hr. Adam Tarnowski, były ambasador Austro-Węgier w Stanach Zjednoczonych przybędzie tu w początkach września.

Misja hrabięgo jest prowizoryczna i opuści on prawdopodobnie Stokholm po pewnym czasie, a hr. Hadik powróci na swoje stanowisko.

W Stokholmie przebywają już wybitni politycy polscy, oczekujący na przyjazd hrabięgo.

Ataki lotnicze.

BERLIN 25 | 8. W nocy z 22 na 23 bni lotnicy nieprzyjacielscy zabili w Metz 11 letnią dziewczynkę, a w Ensisheim, Fryburgu Schlettstadzie nie poczynili swym bombardowaniem żadnych szkód.

Reakcja powiatrzna.

BERNO 25 | 8. Lódzkie gazety donoszą z Tulonu, że na Korsyke będą się udawać samolany pocztowe przewożące wiadomości.

Rewolta wojsk w Rydze.

PETERSBURG 21 | 8. W Rydze w związku ze staraniami dowództwa przywrócenia dyscypliny, doszło do gwałtownych zaburzeń wśród konsystujących tam wojsk. Około 4000 utworzyło pochód i wznosiło okrzyki z żądaniem natychmiastowego wszczęcia rokowań.

Zestrzelony samolot niemiecki.

BERLIN, 25 | 8. Urzędowo donoszą: Dnia 21 sierpnia przed południem uległ zestrzeleniu, przy ataku na angielskie siły morskie na zachód od brzegów Jutlandji, na północ od cypla Hornu, jeden z naszych samolotów wodnych.

Zestrzelenie 8 aeroplanów amerykańskich.

BERNO 25 | 8. „Petit Parisien” donosi, że w ostatnich dniach zestrzelono 8 lotników amerykańskich przybitych niedawno na front.

900 armat.

WIEDEN, 25 | 8. Tutejsze dzienniki otrzymują od swoich korespondentów wojennych obszernie opisy walk nad Soczą. Nie ulega kwestji, że obecne walki są bardzo zacięte i olbrzymich rozmiarów. Pojęcie o ich przygotowaniu daje fakt, iż na odcinku 10 kilometrów bije 900 armat.

Odpowiedź Anglii na notę Ojca św.

ZURICH, 25 | 8. Dobre pointorowany londyński korespondent „Zuricher Post” donosi bez przeszkód ze strony cenzury angielskiej:

Odpowiedź koalicji na notę Ojca św. będzie—według krążących w stolicy angielskiej pogłoszek—brzmieć inaczej, niż swego czasu dana Niemcom. Proste odrzucenie noty jest wykluczone. O ile oznaki nie są mylne, to Ojciec św. otrzyma od koalicji umiarkowane—w porównaniu z dawnymi wywodami rządów sprzymierzonych—przedstawienie jej punktu widzenia.

Gdyby państwa centralne przyjęły treść noty papieskiej bez wielkich zmian, wówczas i w krajach koalicji można oczekiwać rzeczy niespodziewanych.

Nie nie jest tak niepewnym.

STOKHOLM, 25 | 8. Szwedzki minister spraw zewn. Landmann, wygłosił mowę, w której powiedział: Nie nie jest tak niepewnym, jak termin zawarcia pokoju. Należy tymczasem mieć nadzieję, że póki jest bliższy, niż się przypuszcza.

Metrop. Szeptycki nie był u Ojca św.

LUGANO, 25 | 8. „Osservatore Romano” zaprzecza twierdzeniom prasy angielskiej, że arcybiskup lwowski, metropolita hr. Szeptycki uprosił Ojca św. o wystąpienie z inicjatywą wszczęcia rokowań pokojowych, przyczem działał z upoważnienia rządów niemieckiego i austriacko-węgierskiego. Dziennik stwierdza, że metropolita nie był wcale w Rzymie i nawet go tam nie oczekiwano.

Niemiecka Rada Państwa.

BERLIN, 25 | 8. Na przedwczorajszym posiedzeniu u kanclerza Rzeszy była wyczerpująco omawiana sprawa utworzenia rady państwa.

Istnieją oznaki, że utworzenie tej rady będzie prawdopodobnie urzeczywistnioną drogą rozszerzenia podkomisji przy państwowej komisji gospodarczej.

Sprawa Alzacji i Lotaryngji.

BERLIN, 25 | 8. Komunikat urzędu biura Wolffa: Jeden z dzienników berlińskich ogłasza wiadomość, że w sprawie przyszłej formy pań-

stwowości i zarządu Alzacji i Lotaryngji powzięto określone rezolucje, i że również kanclerz Rzeszy jest za określonym rozwiązaniem tej sprawy. Wiadomość ta nie jest trafna. Kanclerz Rzeszy w rozmowach z przywódcami stronnictw roztrząsał wprawdzie te kwestje, ale nie wypowiedział się w sposób określony, lecz wskazał tylko mające nastąpić narady pomiędzy rządami związkowymi.

Chwila bieżąca.

— Parlament grecki upoważnił rząd do wszczęcia śledztwa przeciwko deputowanym, oskarżonym o zdradę stanu.

— Rosyjski rząd prowizoryczny upoważnił ministerjum wojny i spraw zagranicznych do rozwiązania względnie zamknięcia stowarzyszeń robotniczo-żołnierskich.

— Z Londynu donoszą urzędowo: Straty, wywołane przez wczorajszy atak lotniczy na Dover, wynoszą ogółem 11 zabitych i 26 rannych.

Co słychać nowego?**Konferencja socjalistów w Wiedniu.**

„Vorwart” donosi: Dnia 29 sierpnia odbędzie się w Wiedniu konferencja socjalistów państw centralnych, na której omawiana będzie sytuacja międzynarodowa.

Ożywiony ruch wydawniczy polski w Rosji.

W „Dzienniku Petersburskim” podkreślają, że ostatnimi czasami pojawia się zarówno w Petersburgu, jak i w Moskwie i Kijowie coraz więcej broszur i pism ulotnych polskich, poświęconych sprawom Polski. Broszury te znajdują zwykle znaczne zainteresowanie i poświęcone są po większej części tematom historycznym.

Dzielnicy ulanów.

Naczelny dowódca rosyjskich wojsk generał Kornilow przesłał do komendanta pułku ulanów polskich, pułk. Mościckiego, bohaterkich obrońców Stanisławowa, telegram następujący:

„Dziękuję z całej duszy dowódcy świetnych ulanów polskich, bohaterom oficerom i ulanom za ich pierwszy czyn bojowy pod Krechowcami. Przez czyn ten wskrzesili oni sławę bojową swoich przadków i zyskali prawo zajęcia honorowego miejsca w szeregach świetnej kawalerji armii bratniej. Wspominając szalony atak ulanów polskich pod Samo-Sierrą, jestem przeświadczony, iż krew ta jest gwarancją i zabezpieczeniem wolności odradzającej się Polski, przyszłej wolności i samookreślenia narodów.

Na każdy szwadron wyznaczam po 10 krzyżów św. Jerzego”.

Anglija nie ślizej już na Rosję.

W kołach wojskowych utrzymuje się pogłoska, pochodząca ze źródła

wiarogodnego, że angielski sztab generalny nie liczy na zaczepną akcję armji rosyjskiej, która zdolna jest tylko do defensywy. Z tego powodu ententa starać się musi o zwiększoną działość na innych frontach, ażeby krzyżować plany niemieckie.

Żywność a „miódowe mięsiące.”

Urząd żywnościowy w Strassburgu zarządził, żeby świeżo po ślubie małżeństwom wydawał podwójne karty na środki żywności na czas 6 tygodni.

Zdrajca...

W Mohylowie rozlepili miejscowi anarchiści odezwę przeciw Kierenskiemu, którego nazywają zdrajcą i lotrem. Odezwa wzywa też do akcji przeciw żydom, którzy spowodowali rozkład w armji rosyjskiej. Kończy się ona słowami: „Precz z Kierenskim! Niech żyje Michał Aleksandrowicz”.

2 miliony żołnierzy.

Do „Allg. Handelsblad” donoszą z Londynu: Ogólną liczbę wojsk biorących udział w walkach nad Soczą po obu stronach obliczają teraz co najmniej na milion ludzi i drugie tyle rezerw.

Maksymalne ceny żywności w Austrii.

Rząd austriacki wydał rozporządzenie, mocą którego poszczególne władze lokalne mają prawo wyznaczania cen maksymalnych na żywność i inne artykuły codziennej potrzeby.

Nie chcą podziału ziemi.

Według wiadomości rosyjskiego biura prasowego, powszechnie daje się odczuwać w Rosji opór przeciwko zamierzonemu zniesieniu prywatnej własności ziemskiej. Zjazd ziemian moskiewskich postanowił jednomyślnie opierać się wszelkimi środkami podziałowi. To samo uchwalili właściciele krymscy, zgadzając się tylko na podział gruntów rządowych i klasztornych.

Przyczyny niepowodzeń rosjan.

W obszernych własnych sprawozdaniach z prowadzonych obecnie w Galicji działań wojennych „Russk. Słowo” poświęca specjalną uwagę pułkom i oddziałom, które odmawiają spełnienia rozkazów gdy pada komenda pójścia naprzód.

Korespondent „Russk. Sl.” przy sztabie frontu południowo zachodniego p. M. Lembicz, zestawia w ten sposób fakty, że wynika z nich, iż pewne odniesione powodzenia nie były wyżyskane dlatego, że niektóre pułki, stojące w tyle, na które liczone, jako na rezerwy, w decydującym momencie odmówiły pójścia naprzód.

Podane wydarzenie — według relacji tego samego korespondenta — miało miejsce także w rejonie wsi Koniuchy.

Na pozycje zajęte przez pewien

pułk, który idąc podczas całego trwania natarcia w awangardzie, poniósł ogromne straty i nie liczył więcej nad 400 ludzi w bataljonie, poprowadzili nagle Niemcy kontratak w przeważającej sile.

W ciężkiej i krwawej walce z przeważającym nieprzyjacielem pułk zaważał ustępować i wtedy innemu pułkowi pewnej dywizji otrzymał rozkaz pospieszenia mu z pomocą.

Zadania wewnętrznej polityki francuskiej.

J. Raymond omawia na łamach „Pays” z d. 11 lipca położenie i zadania kobiet francuskich po wojnie. Autor wyraża nadzieję, że francuski nie będą usiłowały powracającym z pola walki do domu żołnierzom robić konkurencji w dziedzinie gospodarczej, lecz że więcej niż dotychczas poświęcą się swym właściwym obowiązkom względem kraju. Obowiązki te polegają na: macierzyństwie i staraniem wychowania i wykształcenia dzieci. Liczba bowiem umierających co rok we Francji nie-mowlą jest przerażająco wysoka, a co się tyczy przyrostu ludności, to Francja zajmuje w całej Europie ostatnie miejsce.

Polacy w Rosji.

Obok sporów o armię i stanowisko, jakie polacy winni zająć wobec przyszłej Rosji, panuje wśród rodaków naszych wielka zgoda i harmonja.

Z pośród codziennych głosów prasy poświęca się dużo uwagi działalności rodaków naszych z Galicji, Wielkopolski i Królestwa. Dochodzą pono listy żgnące, jakby w tych, co je pisali, wszelkie światło zagasło, jakby ktoś płakał nad zwiędłymi różami. W tej melancholii nadchodzących wieści oczyszczenie niema nie określonego, niema też żadnego dokładnego faktu, żadnego rozumowania, ale jakaś żalobna w nich melodia, jakaś szarzyzna, brak nadziei i ufności. Polskie pisma petersburskie obok głosów politycznych, pytają: Co będzie jutro? Wygnać nasi przerażeni takim posępny obrazem i przeraźliwą perspektywą, chcieli, jak widać, jakoś Królestwu dopomóc, ale jak? Pieniądze możeby i znalazły się, ale nie chodzi przecież tylko o pieniądze, ile o żywność. Zeszłoroczne układy z Ameryką skończyły się fiaskiem, pomimo to, radzi np. „Dziennik Petersburski”, aby pertraktacje te wznowić.

O Czarnogórze nie wolno pisać.

W Pradze miała niebawem pojawić się w druku nowa książka nestora czeskich dziennikarzy Józefa Holeczka pt. „Obrazy ze Starej Czarnogory”. Dzieło było już zupełnie przygotowane do wydania, lecz w ostatniej chwili urzędy cenzuralne wydanie publikacji zakazały, nie wymieniając powodów zarządzenia tego.

Pisma czeskie zwracają na fakt uwagę tembardziej, że autor wspominał w nowym dziele wyłącznie o Czarnogórze dawniejszej, nie teraźniejszej.

Dalej iść niepodobna?

Na samym skraju społeczno-politycznej lewicy rosyjskiej stoją t. zw. „boiszwewicy” (maksymaliści), a do niedawna jeszcze hersztem ich był Lenin.

Boiszwewcy Lenina tworzyli jeszcze rząd szkolanej Rosji, przeobstawiając się zarówno rządowi czasowemu Kierenskiego, jak radzie robotników i żołnierzy Czheidze, czyli „młodsze-wikom” i „trudownik”, ba nawet

tak skrajnym radykałem socjalnym jak Czernow i Skobełow.

Boiszwewicy, wyznający całkiem fantastyczną doktrynę Lenina o przyszłej „idealnej” organizacji społecznej bez praw i sądów. są krótko mówiąc: anarchistami i komunardami. W imię „jaknajdalej idącego zdemokratyzowania ustroju politycznego” dążą do dyktatury; w imię skrajnego antymilitaryzmu wzywają wojsko do dezercji z placu boju; z nienawiści do despotyzmu i imperjalizmu prą Rosję do... pokoju z państwami centralnymi; w imię wszechwładztwa ludu propagują objęcie fabryk w samowolne posiadanie przez robotników a ziemię wszystkiej przez proletariąt wolny.. Słowem, jak się rzekło, nawet komuna paryska nie szła — tak daleko.

Pokojowa Szwajcaria.

Jak dowiaduje się „Zureher Post” na mocy rozporządzenia generała Willa w końcu września zostaną wstrzymane wszelkie roboty fortyfikacyjne wewnątrz Szwajcarii, a liczebność sztabu i armii w okręgach fortecznych będzie zmniejszona do niezbędnych rozmiarów.

Pierwszy organ żydowsko-chorwacki.

Według „Obzoru” zagrzebskiego zacnie w najbliższych dniach wychodzi w Serajewie pierwszy po chorwacku drukowany organ żydów w Słowiańszczyźnie południowej. Dotąd prasa żydowska na ziemiach chorwackich i słoweńskich nie była reprezentowana w językach słowiańskich, lecz tylko niemieckim.

Nie do poznania.

Tak się zmieniła teraz Wenecja. Przemysł wojenny nadał nową cechę miastu. Znikła uroczka romantyczność. Fabryki, ulice brukowane, ba nawet drożki konne, rzecz to teraz w Wenecji powszednia.

Nowe czasy, nowe objawy.

Rozmyślenia wojenne.

Z czasów wojny szwedzkiej mamy wspaniałe pamiętki Jana Chryzostoma Paska, a co dowodzi, że „pasek” nie jest wynalazkiem współczesnej wojny; żywymy nadzieję, że z obecnej wojny literatura nasza posiada już nie pamiętki, ale całą historję paska.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy przyjęli czynny udział oddaniu ostatniej posługi drogim nam zwłokom **4. p.**

Antoniego KRYKA

w szczególności ks. Niedzwiedziemu, Zarządowi Straży Ogniowej Ochotniczej, p. Mąkoszy, orkiestrze oraz wszystkim kolegom, rodzinie i znajomym, składa z głębi serca „Bóg zapłać”.

Rozżyna.

Najślawniejszy ze współczesnych powieściopisarzy rosyjskich, Gorkij, rzeczywście dla rosyjskiego społeczeństwa stał się gorkim, ponieważ jak dowiedziono, spełniał z artystem godnym tak wielkiego artysty — rolę prowokatora.

Okresy: złoty, srebrny, platynowy, mosiężny, miedziany już się skończyły, obecnie mamy okres żelazny. Będzie on trwał bardzo krótko. Po nim nastąpi chyba okres kamenny, wreszcie jaskiniowy.

Z Warszawy.

Sądownictwo polskie.

W № 1 „Dziennika urzędowego departamentu sprawiedliwości” czytamy zarządzenie marszałka T. R. S.: „Wzywam pełniących obowiązki służbowe w sądach okupacyjnych, sędziów pokoju, rejentów, pisarzy hypoteecznych i komorników wraz z podwładnym im personelem, aby z chwilą objęcia wymiaru sprawiedliwości przez T. Radę St. Królestwa Polskiego tymczasowo sprawowali nadal swe obowiązki służbowe w charakterze urzędników Korony Polskiej”.

Warzywa na zimę.

Magiśtriat m. Warszawy postanowił urządzić suszarnie warzyw i ziemniaków. Postanowiono jednak nie wyrabiać t. zw. płatków kartoflanych z gniecionych, a potem suszonych kartofli, lecz z ziemniaków krajanych.

Plan kampanji suszarnianej przygotowywany jest obecnie w wydziale zaopatrywania na podstawie nauki, zdobytej przez kilku specjalistów, wysłanych przez miasto do Niemiec, którzy po zbadaniu tamtejszych urządzeń suszarnianych przed paru dniami wrócili do Warszawy.

Dnia 9-go września w niedzielę o godz. 8-mej

w Sali Straży Ogniowej odbędzie się

Koncert 14-to letniej pianistki z Warszawy Anny Dicksteinówny

z udziałem zaproszonych sił artystycznych.

Bilety nabywać można w cukierni W-go Jaekowskiego.

TEATR PARYSKI — Tylko 4 występy

Stanisławy Lubicz = Sarnowskiej

w otoczeniu własnego doborowego zespołu

wtorek dnia 4 września.

Siostra Helena

Komedia w 3-ch aktach Anglia.

w czwartek dnia 6 września.

Panna Ziuta moja żona

Komedia w 4-ch aktach Gavault'a.

w środę dnia 5 września

WALKA MOTYLI

Komedia w 4-ch aktach Sudermana

w piątek dnia 7 września.

„Koteczka”

Komedia w 4-ch aktach Victora.

Bilety do nabywa w cukierni W-go Jaekowskiego.

200-lecie koronacji obrazu M. B. Częstochowskiej.

W sobotę 8 września w dniu święta Narodzenia N. M. Panny przypada wielka uroczystość dla kościoła katolickiego w Polsce, a mianowicie 200-lecie pierwszej koronacji cudownego obrazu na Jasnej Górze, odbytej w roku 1717 za panowania w Polsce Augusta II go, a na Stolicy Apostolskiej Papieża Klemensa XI, który rozkazał kapitule watykańskiej wydać dwie korony do uwieńczenia Matki Bożej i utrzymanego przez nią na ręku P. Jezusa.

Uroczystość ta, gdyby obchodzona była w innych niż obecne warunkach, ściągnęłaby do Częstochowy setki tysięcy ludu wiernego, a wraz z nim zjechaliby na Jasną Górę najprzedniejsi dostojnicy kościoła, aby wraz z ludem ze wszystkich ziem polskich w 200-lecie pierwszej koronacji obrazu złożyć hołd i pokłon Królowej Korony Polskiej.

Jednakże, ze względu na zakaz odbywania pielgrzymek, uroczysty obchód odłożony został na czas powojenny, wszakże, jak się dowiadujemy i w tym roku pamiętna rocznica obchodzona będzie w dniu 8-go września choć w skromnych rozmiarach, ale bardzo uroczysto.

Oto w przeddzień uroczystości, a więc w piątek 6 września odprawione zostaną solenne nieszpory z wystawieniem Najśw. Sakramentu i odbędzie się procesja kościelna.

W sobotę 8 września odprawioną zostanie uroczysta suma na wielkim kościele z wystawieniem Najśw. Sakramentu i odpowiednim do uroczystości kazaniem.

Po południu tegoż dnia o godzinie 4-jej odprawione będą solenne nieszpory, także z wystawieniem Najśw. Sakramentu, z których wyruszy uroczysta procesja na wawy i zatrzyma się przed szczytem, gdzie całe zgromadzone duchowieństwo wraz z ludem odśpiewa litanję do Matki Boskiej i Pod Twoją Obronę, poczem zostanie wypowiedziane kazanie na 200-ną rocznicę koronacji cudownego obrazu i odśpiewaniem będzie "Te deum" i procesja wejście do kościoła.

Na uroczystość tę wyjdą też solenne procesje z kościołów parafialnych św. Zygmunta i św. Barbary i udadzą się do bazyliki Jasnogórskiej.

Spodziewany jest też wielki napływ ludu ze wszystkich wsi okolicznych i słusnie, gdyż niechaj chociaż ci, którzy przybyć w dniu tym do Częstochowy mogą, znajdą się u stóp Pani Jasnogórskiej i niechaj w dniu tak uroczystym w imieniu tych którym warunki obecne przybyć nie pozwolą błagają Panią z Jasnej Góry o jaśniejszą przyszłość dla narodu polskiego.

Spodziewać się też należy, że i odpowiednio czynnikami poczynią wszelkie ułatwienia mieszkańcom okolicy Częstochowy, aby w dniu tym mogli się zebrać licznie na Jasnej Górze.

KRONIKA.

Z Magistratu.

Dowiadujemy się, że znamy w naszym mieście przemysłowca i członka Magistratu z ramienia dawnej Rady miejskiej p. A. Bandtkie Steżyński, objął stanowisko drugiego burmistrza m. Częstochowy na skutek nominacji p. Szefa Administracji.

Teatr PARYSKI

Tylko 3 gościnne występy — Warszawskiego Teatru Polskiego
ze znakomitą artystką

Marją Przybytko-Potocką

W piątek d. 31-og Sierpnia r. b.
„Zabusia”
Komedja w 3 aktach Gabyrieli Zapolskiej.
W sobotę d. 1-go Września r. b.
„Mitoszka”
Sztuka w 3 aktach A. Schnitzlera.

W niedzielę d. 2 Września r. b.
ostatni pożegnalny występ
„Szczęście Franja”
Komedja w 3 aktach W. Perzyńskiego.
„Kołacyjka”
Komedja w 1 akcie A. Schnitzlera.

Ceny miejsc od 1 do 7 mk. — Początek punktualnie o godzinie 8 minut 30.
Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Jackowskiego.

Sprawy miejskie.

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu m. Częstochowy, omawiano sprawy następujące:

W sprawie Sądów Pokoju.

Na żądanie kasy powiatowej Magistrat uchwalił wypłacić teje za utrzymanie Sądów Pokoju od 1 października r. 1915 do 31 marca r. 1916 mk. 28.862 fen. 02 z zaliczeniem na poczet tej należności mk. 15000 (połowy pobranej w swoim czasie kary za nieobjęcie przez miasto sądów pokoju) t.j. wypłacić kasie powiatowej mk. 8862 fen. 02.

Za też Sądy Pokoju za okres czasu od 1 kwietnia r. 1916 do końca funkcjonowania niemieckich Sądów Pokoju—przyjęto rachunek kasy sądowej w kwocie mk. 34895 fen. 57 po straceniu mk. 15000—pochodzących z tej samej kary, a zatem sumę resztującą mk. 19894 fen. 57 postanowiono wypłacić.

Uchwały te mają być przedstawione Radzie miejskiej do zaakceptowania.

Pozwolenie na zabawę.

Magistrat przychylił się do prośby zarządu „Samopomocy” przy gimn. W. Szudejki, zmieniając jednak termin zabawy przez wzgląd na przypadające w dniu 8 września święto uroczyste na 9-go lub ewentualnie, w razie niepogody na niedzielę 16 września.

O plac Elektrowni.

Magistrat postanowił wypłacić mk. 314 fen. 63 dzierżawcy placów pod kartofle, zajętych obecnie pod budowę elektrowni, jako odszkodowanie zgodnie z opinią rzeczoznawców, uchwała ta ma być przedstawiona do zaakceptowania Radzie miejskiej.

O mieszkaniu służby parkowej.

W sprawie potrącenia z pensji war tości mieszkań zajmowanych przez służbę parkową, Magistrat uchwalił pozostawić sprawę tę do decyzji p. nadburmistrza.

Wypłata należności.

Magistrat postanowił wypłacić firmie J. Jodłowski rb. 72 kop. 88 w markach podług kursu urzędowego za dostarczone w swoim czasie instrumenty dla szpitala.

Urząd miar i wag.

Uchwalono urzędzić przy Magistracie kontrolę miar i wag w obrębie miasta Częstochowy i powiatu.

O powyższej decyzji postanowiono zawiadomić naczelnika powiatu. O udzielenie kredytu na ten cel postanowiono zwrócić się do Rady miejskiej.

O opał dla szkół.

Sprawę zaopatrzenia szkół miejskich w opał, Magistrat postanowił polecić Dep. Żywnościowej z tym zastrzeżeniem, że opał dla szkół być musi.

Echa „Zjednoczenia”.

Proszęni jesteśmy o zaznaczenie, że podana przez prasę miejską

wiadomość o powstaniu w Radzie miejskiej „Zjednoczeniu” radnych żydów jest nieścisła.

Przed otwarciem Sądu Okr. w Częstochowie.

We wczorajszym „Gońcu” pisaliśmy o otwarciu w dniu 1-go września Sądu Okręgowego w Częstochowie.

Prezesem Sądu Okręgowego będzie, jak pisaliśmy, mec. Kokowski, a sędziami pp B. Płodowski, St. Siliwiński z Galicji i Jan Rzymowski; prokuratorem p. Antoni Goldman-Paprocki, wice prokuratorem p. Ludwik Mężnicki.

Sędzią śledczym w Częstochowie będzie p. Rajmund Zawadzki, w Wieluniu zaś p. Sobiesia v Ziemski.

Kontrybuja.

Jak się dowiadujemy, naczelnik pow. częstochowskiego należył na wieś Ostrowy mk. 200 grzywny, ponieważ w lipcu r. b na obszarze wsi tej został uszkodzony przewódnik telefoniczny i sprawców tego nie udało się ująć.

Z nastrojów chwili.

Zmęczony siadłem na ławce w Alejach dla chwili wypoczynku.

Obok mnie siedział żyd, czytający żargonówkę i emokał z radości. Ach, jak emokał... W oczach jego błyskały ognie wznieśliwego zadowolenia, a całe ciało wstrząsały dreszcze rozkoszy.

Poruszyłem się niecierpliwie. Żyd zerknął w moją stronę raz, drugi i trzeci.

— Co pana tak ucieszyło? — zagadnąłem.

— Pan wiesz, w Gąbinie było święto, a! jakie szwiento—odpowiedział i zakoił się swym ciałem.

Nadstawiłem ucha, a żyd wpiwszy oczy w żargonówkę, tłumaczył mi opis uroczystości zaślubin młodej pary żydowskiej, emokając ustami w przerwach.

— Buta procesja po ulicach a panne młode prowadziły w te procesje jak jakiego bożka. Od bengalskich ogniów szwyciło się w całe miasto. Muzyka szła też w te procesje. Aj, jak tam trąby grały, a jak bębny warczały. Całe miasto było jakby zabypnotyzowane tym weselem.

Umilkł, lecz po chwili emokając ustami rzucił:

— Takie wesele choć zrobisz mojej Małkie, z procesje po ulicach, z muzyką, ale...—tu się w chwile wstrzymał i dodał gniewnie—paskudne policja nie pozwoli. W Gąbinie można, w Będzinu też, a w Częstochowie jeszcze nie, Kiedy będzie, można?... Kiedy będzie dla nas sprawiedliwośćcz...?

Rzeczywiście; kiedyż będzie dla nich „sprawiedliwość”. Kiedyż nadejdą dni wolności dla tych, o których powiedział rabin z Lipna, że znaczących część podczas obecnej katastrofy wszechświatowej zdobył, mocny grunt pod sobą i zrobił znaczne kapitały.

Dzisiejsze przedstawienie „Mirażu”.

Dziś w niedzielę w teatrze „Apollo” drugie i ostatnie przedstawienie „Mirażu” o zupełnie nowym programie.

O szczerzy śmiech tak dziś trudno, że doprawdy szkoda było nie styszeć choćby jednego tyko p. Małkowskiego, więc kto się chce dobrze bawić, czarować głosem n. Kitschmannówny, niech zajdzie do „Apollo”.

Zapisy do szkół elementarnych T. O. S.

Zarząd row. Op. Szk. zawiadamia, że zapisy do szkół elementarnych uskuteczniane będą przez poniedziałek i wtorek t. j. 27 i 28 b. m. między godz. 10—12 przed poł.

Zapisy odbywać się będą w lokalach szkolnych przy ul. Krakowskiej nr. 15 i 24, Teatralnej nr. 21 i św. Barbary nr. 36.

Zapisy do szkół miejskich.

W dniach 27, 28 i 29 bm. o godz. 8 rano w gmachu b. gimnazjum rządowego, Panny Marji nr. 56, będą odbywały się zapisy do szkół nowomiejskich. Które z dzieci w oznaczonym czasie nie stawia się—mogą być pozbawione miejsca

Wystawa-pokaz ogrodnicza.

Częstoch. Tow. Ogrodnicze urządza na półkach doświadczalnych wystawę-pokaz w dniach 8 i 9 września bież. roku.

Prócz członków ogrodników, mogą wziąć udział i nie członkowie, a także okoliczni ziemianie, których zarząd uprzejmie zaprasza.

Informację zasięgnąć można w sklepie p. Jastrzębskiego, tamże znajdują się deklaracje do wypełnienia, termin składania deklaracji upływa 2 września o g. 3 po poł., do lokalu Stow. Rzem. Przem. ul. Panny Marji № 9.

Zarząd uprzejmie zaprasza o łaskawe przybycie te osoby, które biorą udział w wystawie, jak również te, co mają zamiar, dla omówienia powyższej sprawy.

Występy gościnne Teatru Polskiego z Warszawy.

Na dzień 31 b. m., 1 i 2 września r. b. przyjeżdżają do naszego miasta na 3 gościnne występy artyści warszawskiego Teatru Polskiego pp. Seweryna Broniszówna, Janina Ordeżanka, Teodozja Bohdańska pp. Marjan Bogusławski, Karol Benda, St. Janowski, Br. Ordnowski ze znakomitą artystką Marją Przybytko Potocko na czele.

Warszawscy goście odegrają wybitne sztuki znakomych autorów współczesnych, a mianowicie: W piątek 31 bm. „Zabusię”—komedię w 3 aktach G. Zapolskiej, w sobotę 1 września „Miłostki”—sztukę w 3 aktach A. Schnitzlera i w niedzielę 2 września na ostatni pożegnalny występ—„Szczęście Frania”—komedię w 3-oh aktach Włodz. Perzyńskiego z dodaniem świetnej i przeraźliwej komedji w 1 akcie A. Schnitzlera pt. „Kolacyjka”.

Zarówno świetnie dobranemu repertuarowi, jak i wysoce artystycznej drużynie Teatru Polskiego wróżyć należy duże powodzenie.

Prosimy, jesteśmy, o zaznaczenie, iż początek przedstawień punktualnie o godz. 8 i pół wiecz.

Konkurs na dzieło o Kościuszcze.

Lwowski Komitet obchodu setnej rocznicy zgonu Tadeusza Kościuszki rozpisuje konkurs na napisanie dziełka o życiu i czynach Naczelnika narodu.

Książeczka ta ma być przeznaczona dla wszystkich; ton jej gorący i podniosły. Rozmiary 1—2 arkuszy druku.

Termin nadsyłania prac konkursowych z zachowaniem zwykłych form do 16 września 1917 r. pod adresem: „Komitet obchodu Kościuszkowskiego we Lwowie, Kasyno i Koło liter.-artyst.”

Nagroda pierwsza 800 koron, druga 200 kor.

Nagrodzone dziełko staje się własnością Komitetu.

Koncert.

W dniu 9 września tj. w niedzielę, w sali Straży Ogniowej odbędzie się interesujący koncert młodej pianistki p. Anny Dieksteinówny z Warszawy, uczennicy p. f. Warsz. Konserwatorium p. Ignacego Przystałowskiego, wielce cenionego w Warszawie pedagoga. Koncert będzie urozmaicony udziałem sił artystycznych na ten cel specjalnie zaproszonych. Bilety są już do nabycia w cukierni p. Jackowskiego.

Zabawa w Gnaszynie.

Dziś w niedzielę w Gnaszynie odbędzie się zabawa połączona z fantową loterią i przedstawieniem amatorskim.

Całkowity dochód z zabawy przeznaczony jest przez organizatorów na bibliotekę przy miejscowym Kole Polskiej Młodzieży Szkolnej.

„Towar sam zarabia”.

Kupującym, którym obecne ceny na różne towary wydają się zbyt wyśrubowane, odpowiadały zwykle kupcy: „Nie kupisz pan teraz, to za pół roku zapłacisz pan dwa razy tyle; niech leży... towar sam na siebie zarabia...”

Obrażka ślubna w kapuście.

Pewna pani kupiła na targu od wiejskiej kobiety główkę kapusty. Jakież było jej zdumienie, gdy przy rozkrajaniu kapusty znalazła wrosniętą w nią obrażkę ślubną. Dziwny ten przypadek zdarzył się w ten sposób, że przy oczyszczaniu kapusty spadł pierścionek z palca właścicielki i wprost w niezarośniętą jeszcze główkę i tam ulokował się na stałe.

Sprawozdanie z niedzielnego kwiatka i zabawy.

Miejscowa Liga Kobiet nadsyła nam sprawozdanie z dnia kwiatka i zabawy w parku, odbytych w ubiegłą niedzielę na korzyść internowanych legionistów.

Dochód:
ze sprzedaży znaczków Mk. 482 f. 50
z zabawy „ 1013 „ 62

Razem Mk. 1496 f. 12
Koszta „ 279 „ 62

Czysty zysk Mk. 1216 f. 50

Sprzet siana.

Właściciele łąk rozpoczęli już sprzet drugiego pokosu siana t. zw. potrawu, który przedstawia się do syć pomysłnie.

Żydzi w sądach polskich.

Zargonowy „Moment” dowiaduje się, że wielu żydów złożyło podania na posady w sądach polskich i nie którym z nich obiecano już przyjęcie. Sprawą tą zajmuje się grupa wybitnych adwokatów żydów, którzy weszli w stosunki z organizatorami sądownictwa polskiego i jest nadzieja—pisze „Moment”—iż wielu adwokatów żydów otrzyma stanowiska w sądach polskich.

W sprawie Straży Ogniowej.

Dziś, w niedzielę 26 bm. o godz. 3 po południu odbędzie się z inicjatywy urzędu gminy Rędziny zebranie organizacyjne obywateli okolicznych dla omówienia sprawy założenia Straży ogniowej w Rędzinach.—

Z kuchni R. O.

W kuchniach R. Op. m. Częst. w czasie od dnia 13 | 8 do 19 | 8 1917 wydano obiadów:

Kuchnia II ludowa—po 30 fen.—243, po 60 fen.—00, służbie—119, kredyt.—00, bezpłat.—4,808, ogółem 5,170.

Kuchnia III dla intel.—po 30 fen.—00, po 60 fen.—106, służbie—77, kredyt.—210, bezpłatnych—1,270, ogółem—1,663.

Kuchnia IV ludowa—po 30 fen.—00, po 60 fen.—00, służbie—281, kredyt.—00, bezpłatnych—11,042, ogółem—11,273.

Kuchnia V dla chorych—po 30 f.—00, po 60 fen.—00, służbie—00, kredyt.—00, bezpłatn.—491, ogółem—491.

Kuchnia VI dla chorych—po 30 f.—00, po 60 fen.—00, służbie—00, bezpłatnych—475, ogółem—475.

Ogółem: po 30 fen.—243, po 60 f.—106, służbie—87, kred.—210, bezpłatnych—18,086, ogółem—19,072.

Zapomóg wydano dla 187 rodzin na sumę Mk. 3,195.

O wywożeniu nieczystości.

Mieszkańcy ulic Wały, Wieluńskiej, Św. Barbary i in. skarżą się nam na krążące od rana do nocy wozy z nieczystościami wywożonymi z kloak w stronę pól, co zatrzuwa niebywale powietrze i nie wpływa bynajmniej dodatnio na stan zdrowotny miasta.

Policja winna roztoczyć baczniejszą, uwagę na tę anomalię i nie pozwalać na przewożenie nieczystości w biały dzień.

O litości wobec koni.

W najbliższym czasie ukaże się rozporządzenie policyjne o ochronie koni; zakazujące nadmiernego obciążania wozów towarowych, wobec czego odżywiania koni i szczupłości ich ilości.

Kradzież.

W tych dniach włosejantnowi wsi Wrzosowa, Bł. Domali, nieznanymi sprawcy wprowadzili w noc kłacz kasztanowaty, wartości mk. 2000.

* * *

Horrendum, co cię dziś dzieje!

Cały prawie świat żydzieje!

Wszyscy spokojnego czasu

Czekają, jak żyd szabasu...

Zbliża i zdaleka.

Straszna zemsta.

W niedzielę w Czeladzi pewna żydówka, żona jednego z kupców miejscowych mając złosć do swej siostry, która miała podobno męto- wi jej opowiadać niepoehlebne rzeczy z jej przeszłości, wolaćnaga podstępnie do mieszkanki czerockiej siostry i zarznąła ją nożem, poczym chciała się powiesić, lecz przeszkodzono jej w tym i aresztowano.

Zapadanie się Inowrocławia.

Dzienniki wielkopolskie donoszą: W Inowrocławiu, w pobliżu zalanej kopalni soli, zaczęła się usuwać ziemia. Na przestrzeni około 40 metrów ziemia zapadała się, a tu i owdzie pod naciskiem ziemi wydostała się woda, znajdującą się w kopalni. Mieszkańcy okoliczni żyją w ciągłym niepokoju. Jak wiadomo, przed laty zapadła się w Inowrocławiu ziemia na znacznej przestrzeni.

**Zapisujcie się na członków
Polskiej Młodzieży Szkolnej**

Przed obchodem rocznicy.

Dla uczczenia pamięci Kościuszki proponuje hr. Reger Łubieński wzniesienie szkoły kadetów imienia Kościuszki w Warszawie — przy czym wyzwa Radę miejską, aby w tym celu utworzyła specjalny komitet. W razie utworzenia takiego komitetu hr. Reger Łubieński zobowiązuje się złożyć na jego ręce 3000 złotych polskich.

Z Rady wrocławskiej.

Rada miejska we Wrocławku odrzuciła projekt radnych żydowskich utworzenia specjalnego, żydowskiego kuratorjum szkolnego.

Czysty „bethamidrasz“.

Wskutek brudów zamknięto w m. Wieluniu bóżnicę — bethamidrasz. Czystczenie trwało... aż trzy miesiące i musiało być solidne, kiedy w tych dniach dopiero miejscowe władze sanitarne pozwoliły na otwarcie jej z powrotem.

Ceny we Wrocławku.

We Wrocławku są następujące ceny produktów wiejskich:

Funt masła od mk. 5.50—6.00 fen., za mendel jaj od marek. 4—4.50, za kwartę śmietany od m. 3—3.60, za kwartę mleka od 65—80 fen.

Za gęś od mk. 18—20, za indyka mk. 27, za kaczki duże od 8—9 m., za kaczki młode od 4—6 m., za kury stare od 8—12 m., za młode kurczęta od m. 2.50—4.00.

Z prawosławia na katolicyzm.

Zamieszkały w Wrocławku Michał Sokółowski w dniu onegdajszym przeszedł z prawosławia na łono kościoła rzymsko-katolickiego.

W roku bieżącym w par. wrocławskiej detąd przeszło z prawosławia na katolicyzm ogółem 5 osób.

Protest kamieniczników.

Greno kamieniczników wrocławskich zamieściło w „Gońcu Kujawskim“ protest przeciw ostatniej uchwałie Rady miejskiej, której mocą ograniczono prawo podwyższenia komornego, o czym donosiliśmy swego czasu.

Pieniądze z Ameryki dla żydów.

Do komitetu sjonistycznego w Łodzi nadesłano z Ameryki 12.000 mk. dla mieszkańców Łodzi i okolicy.

Dziwny omen.

Niezwykłe zdarzenie we wsi Józefowie pow. wrocławskim wywołało nadzwyczajnie zdumienie wśród ludności. Mieszkaniec miejscowy, Stanisław Liszota, został tak nieszcześnie uderzony przez konia, że po upływie paru dni zmarł. I oto ludzie przypominają, że akuratnie przed rokiem brat zabitego również został uderzony przez konia i także zmarł wskutek ran.

780,000 pożyczki.

Magistrat piotrkowski otrzymał zatwierdzenie władz okupacyjnych na zaciągnięcie pożyczki miejskiej na sumę 780 tysięcy koron.

10.000 na lokomotywy.

W warsztatach firmy A. Borsig w Borzygwerku i w Tegel pod Berlinem ukończą w tym miesiącu budowę 10.000 nej lokomotywy.

Piękna dziewczulka.

Pewna dziewczyna z Niszczewic pod Inowrocławiem zapoznała się na dworcu w Inowrocławiu z pewnym mężczyzną, który wkrótce jej rodziców poprosił o rękę córki. Rodzice zgodzili się na to i pozwolili na ich zaręczyny.

Ponieważ „narzeczony“ był żołnierzem, nie szczędzili mu paczek i sprawili mu nawet kołowiec, aby mógł częściej odwiedzać swą „narzeczoną“.

Dali mu też spora sumkę na zakupno mebli, a młoda panna sprawi-

ła sobie jut rzezy do ślubu. Aż tu wreszcie się wykazało, że ów żołnierz nie jest kawalerem, lecz żonatym i ma 4 dzieci.

Przymus czystości.

Magistrat kielecki wysłał przymusowo po 10 do 15 osób dziennie, do odwaszalnii miejskiej. Podczas operacji zdarzają się sceny tragi-komiczne z powodu wstępu niektórych do golenia zarostu i do zasadniczej kąpieli.

Muzykanci spekulanci.

Po skupieniu maszyn do zycia, powozów i dorożek, spekulanci skupują obecnie pianina, fortepiany i fiszharmonje, wiedząc dobrze, że w wojnie przemysł nie będzie uruchomiony zaraz we wszystkich gałęziach.

Wypadek na Wiśle.

W ubiegłą sobotę d. 11 b. m., statek, wychodzący z Wrocławka do Płocka, pod wsią Brwiłno o 6 wiorst od Płocka, najechał na kamienie, które przedziarawiły dno i woda dostała się do kajut. Pasażerów wysadzono na ląd za pomocą łódek, wypadku z ludźmi nie było.

Gorzelnie potajemne na wsi.

Dotychczas w miastach tylko znajdowali się pomyslowi „przedsiębiorcy gorzelani“.

Widocznie znajduje wódka na wsi mimo wysokich cen coraz więcej odbiorców.

Rozmaitości.**Herbata ze strużyn jabłek.**

Nastaje pora dojrzewania jabłek. Na czasie więc będzie dziś, kiedy herbaty niema, przypomnieć, że ze strużyn od jabłek znakomitą uzyskuje się herbatę.

W czasach pokojowych nikomu nie chciałoby się podejmować takiego mozola, dzisiaj inaczej.

Należy więc jabłko dobrze obmyć i wytrzeć, cienko skrajać skórkę i suszyć, ale nie na słońcu, które wyściąga barwnik i aromat, ani nie na blasze gorącej, gdyż cukier zawarty w strużynach skarmelizuje się i zgorzknieje.

Łyżka stołowa strużyn wyda 2 szklanki dobrej herbaty koloru złotawego w smaku przypominającą herbatę z winem lub cytryną.

Szekspir po japońsku.

Jak donoszą pisma nowojorskie w teatrze królewskim w Tokujo wystawiono ostatnio trzy tragedje Szekspira, a mianowicie: Hamleta, Makbeta i Otella.

Trudnego z natury rzeczy przekładu z języka angielskiego na japoński dokonali z powodzeniem dwaj japońscy uczeni dr. Zubusci i dr. Mori. Niektóre ustępy, biorąc pod uwagę pojęcia japończyków były wprost niemożliwe do przetłumaczenia. Tak naprz. słowa djabeł, czarownica, piekło, zrozumieli tylko ci widzowie, którzy znali zarazem kulturę zachodu. Natomiast wystawa i gra były piękne i zadowalające.

Makbeta grał Kate, jeden z najlepszych japońskich aktorów, który również jako Hamlet miał ogromne powodzenie.

Z ostatniej chwili.**Najświeższy komunikat niemiecki.**

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 25 sierpnia.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechts Bawarskiego.

W związku z potyczkami piechoty rozwinęły się pod Ypern znowu

w niektórych odcinkach walki artylerji ożywione, które trwały przez noc. Na wschód od St. Julien zerzyło się natarcie, mające na celu oczyszczenie gniazda angielskiego z atakiem nieprzyjacielskim. Po odparciu przeciwnika przeprowadziliśmy skutecznie zamierzone przedsięwzięcie.

Po obydwu stronach drogi Ypern—Menes probowali Anglicy ponownie wtargnąć do naszych stanowisk przy brzegu północno zachodnim lasu Herenthala troszeczką linję nasze zdusili. Zresztą odparto ich ze stratami.

W kilku miejscach nie udały się nieprzyjacielskie natarcia wywiadowcze.

Silne pozycje przeciwnika, które w późnych godzinach wieczornych na linję nasze pod Ceus wyszło, po zwycięskiej walce z bliska odparto na punkty wyjścia.

Na południe od Vendhnie wydarłiśmy Anglikom dzisiaj rano w niespodzianym szturmie trzymane przez nich dworostwo Gilmont. Po silnym przygotowaniu artyleryjskim, które w St. Quentin i w okolicznych wsiach kilkakrotnie wywołało pożary, zaatakowali Francuzi wczoraj nasz odcinek defensywny na froncie południowym miasta w szerokości około 8 km.

W ciężkich walkach odrzucono nieprzyjaciela na całej linji. Nasze posuwające się wojska są w zupełnym posiadaniu ich stanowisk.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu

Pod Verdun wzmożła się działalność bojowa po obydwu stronach Mezy znowu. Na zachód od rzeki natarli francuzi rano i wieczorem na stanowiska nasze przy strumyku Gorges między Mariancourt a Bethincourt z wielkimi siłami. W skutecznym ogniu naszej artylerji odparto obydwie ataki z ciężkimi stratami. Tak samo bezskuteczną pozostała ich próba na wschodnim brzegu wzgórza 844 posunąć się na północ.

Front wschodni:

Wzdłuż Dżwiny, pod Smorgoniami, Łuckiem i Tarnopolem (między Zbruczem a Mołdawą, jak i w delinie Oitossu czasowo ożywiający się ogień artylerji. Ataki rosyjskich oddziałów polowych pod Brodami rozbiły się.

Front macedoński.

Nic szczególnego.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Odpowiedź.

Z przyczyny licznych zapytań, jak odróżnić oryginalne proszki od bólu głowy „Migreno-Nervosin z kogutkiem“ wyrobu aptekarza A. Gaseckiego w Płocku, firma ta komunikuje, iż z zewnątrz trudno nietajemnicznym odróżnić od podrabianych, które jako oryginalne w niebywałej obecnie ilości są proponowane aptekom i składom przez niesumiennej agentów. Firma zatem ostrzega WW. PP. właścicieli aptek i składów aptecznych przed nabywaniem wspomnianych proszków, zaznaczając iż obecnie już od 4-ych miesięcy każda ilość, począwszy od 50 proszków jest wypuszczana w pudełkach drewnianych, oklejonych niebieskim pergaminem wypełnionym wodnymi błasami kogutkami i napisami A. Gasecki. Zwraca się też uwagę klienteli, aby nabywała proszki tylko w firmach godnych zaufania. Hurtowa sprzedaż: A. Gasecki w Płocku lub Apteka A. Gaseckiego, Freta 16 w Warszawie. 0216—2—1

8-mio klasowe Gimnazjum Żeńskie

Leonii Komar

Niniejszem zawiadamia Sz. Rodziców i Opiekunów, że zapisy i podania o przyjęcie nowostępujących uczenic przyjmują kancelarja codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 10-ej do 1-ej do dnia 1-go Września.

Egzaminy dla nowostępujących i poprawkowe rozpoczną się 1-go Września dla klas wstępnej i 1-ej, dla klas II i III-ej 3-go Września, dla klasy IV-ej 4 Września, dla kl. V-VI-VII-mej 5-go Września o 9-ej godz. rano. W nowym roku szkolnym kierunek naukowy klas wyższych Zakładu obejmuje W. p. dyr. Wacław Płodowski.

Pensjonat dla stałych uczenic przy Zakładzie nadal egzystuje, a także i drugi internat dla niezamożnych uczenic przy ul. Kamienic 23. Również przy Zakładzie udzielane będą lekcje języka angielskiego.

Początek roku szkolnego 7-go Września o godzinie 8-ej rano.

Skład Maszyn do szycia

THE KASPRZYCKI COMPANY

Częstochowa ulica Panny Marji Nr. 43

Poleca OBUWIE ulepszone na drewnianych podeszwach.

Internat

(stancję uczniowską) otwieram z początkiem roku szkolnego dla synów włościan przedewszystkiem z okolicy, uczniów gimnazjum **Towarzystwa Opieki Szkolnej**. Zainteresowani mogą się zgłaszać o potrzebne informacje od 10-12 godz. rano do kancelarji

gimnazjum **Towarzystwa Opieki Szkolnej**
przy ulicy Teatralnej № 19 A. Zapewniona troskliwa opieka
Ks. prof. Ciesielski.

ZAKŁAD FROEBLOWSKI

ORAZ

**KURSA DLA FREBLANEK I OCHRONIAREK
JADWIGI LUCHT - MICHALSKIEJ**

Częstochowa, Piękna, № 6.

przyjmuje zapisy nowostępujących uczenic oraz dzieci codziennie od 10 rano do 6 wieczorem. Dla działwy — nauka w kompletaach, pogadanki, śród, gimnastyka i śpiew.

SZKOŁA MUZYCZNA**L. WAWRZYNOWICZA**

ul. Panny Marji № 42 m. 8 (róg Pięknej).

Zapisy na naukę gry: fortepianowej, skrzypcowej, organowej, wiolonczelowej, śpiewu solowego, chóralnego etc. oraz przedmiotów teoretycznych.

Początek lekcji 3 września.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniecw Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 8-1 i od 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

STANISŁAW RUMSZEWICZ

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna № 7.
parter front (obok sądu pokoju
I-go okręgu).

Przyjmuje od 9-ej do 9 i pół rano
i od 2-ej do 5-ej po południu.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-12 i 3-8

Ofiary:

Na Bezdonne dzieci Józefa Wylęga mk. 5 kwit 294. Na internowanych legionistów Stow. pracow. kolejow. w Częstochowie Mk. 20 kwit 295.

Sprzedaż Sądowa.

W poniedziałek dnia 27 Sierpnia r. b. o godz. 11 rano przy ul. P. Marji 12 (gdzieś indziej zafantowane) będą licytować: 1 wózek ręczny, 3 maszyny do szycia, 1 gramofon z płytami, 1 sztuka pluszu i różne meble, o godz. 12 w połud. ul. Ciemna № 27 1 krowę.

Gawlik

komisarz sądowy.

Ogrodnik prowadzenie obmielu, szkótek, warzyw i kwiatów z wieloletnią praktyką poszukuje posady. Wiad. w Gońcu. 702—

Stanoja dla uszni z elektrycznym oświetleniem ul. Jasna Nr. 41 m. 9 dom Buchacza Zofja Wolfke 711—

Kupię esopę duszą z drzewa w dobrym stanie. Wiadomość w Adm. „Gońca”. 713.

Pensjonat dla pańeczek Teatralna 9. 667—

Uczeń szkoły muzycznej udziela lekcji gry fortepianowej przy skromnych warunkach. Wiad. sklep spożywczy Teatralna 62. 721—

Pensjonat dla pańeczek ceny przystępne ul. Panny Marji 43 drugie piętro front. 720—

Owoce do sprzedania na pudy po cenach niskich Szkoła 15: Barylski. 725—

Nadeszły kartofle.

W poniedziałek dnia 27 sierpnia r. b. winni się zgłosić po zakup kwitów na kartofle w ilości 6 funtów na osobę za 65 fenigów na kartki A—B serji XVI -ej do swoich biur okręgowych mieszkańcy:

II. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży
Nr. 7 ul. Targowa 15.

IIa. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży
Nr. 12 ul. Strażacka 25.

III. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży
Nr. 14 ul. Krótka 5.

IV. okręgu

kupujący chleb w punkcie sprzedaży
Nr. 17 ul. Ogrodowa 22a.

X. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży
Nr. 38 ul. 7 Kamienic 11.

We wtorek dn. 28 sierpnia r. b.

IV. okręgu

kupujący chleb w punkcie sprzedaży
Nr. 18 ul. Strażacka 5.

V. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży
Nr. 22 ul. Ogrodowa 61.

VIII. okręgu

kupujący chleb w punkcie sprzedaży
Nr. 32 ul. Teatralna 26.

X. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży
Nr. 39. ul. Wieluńska 46.

XI. okręgu

kupujący chleb w punkcie sprzedaży
Nr. 24 ul. Bór 21.

Kartofle wydawane będą, jak dotąd, w magazynach przy fabryce Pelcerów od 9-ej rano do 4-ej po południu na mocy wykupionych kwitów (kartki A—B należy oddawać w okręgu) Dalsza sprzedaż będzie ogłoszoną, w miarę nadejścia kartofli.

Węgiel.

Wobec tego, że nie wszyscy mieszkańcy wykupili węgiel na kupon Nr. 10. Deputacja przedłuża termin tego kuponu do środy 29 sierpnia r. b. nadmienając że jest to termin ostateczny, wzywa się przeto posiadaczy kuponów do niezwłocznego odebrania przypadającej ilości węgla, gdyż potem żadne reklamacje nie będą uwzględniane.—

Miejska

DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA
w Częstochowie.

Karol Wopaleński powrócił na stałe i udziela gry skrzypcowej, fortepianowej, na mandolinie, prywatnie i w szkołach. Wiadomość w szkole muzycznej ul. Panny Marji Nr. 42 714—

W poniedziałek zginął pies (suka) do polowania, maści ciemnej nakrapianej Uprasa się o łaskawo odprowadzenie za nagrodą Mirów Franciszek Zak. 719—

Do wynajęcia od 1-go Września 3 pokoje, umebrow. z oddzielnem wejściem. Wiad. ul. Szkoła 8 u stróża. 723—

Potrzebny stróż lub kobieta ze starszym chłopakiem Teatralna № 53. 717—

Stanoja dla uczniów z elektrycznością także pokój ul. Panny Marji Nr. 42 m. 3 od godziny 2-4. 727—

Potrzebny stróż ul. Dojazd Nr. 11 722—

Błądny służący jadąc z ul. Starej Wieluńska do 3 Alei zgubił derkę, prosí o łaskawo zwrócenie do Adm. Gońca za wynagrodzeniem. 731—

Sucho drzewo grabowe na opał do sprzedania. Wiad. w Administracji Gońca. 707—

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Piątku 24-go i dni następných

Klątwa losu

Dramat z życia rosyjskiego w 4-ch wielkich częściach w roli głównej słynna piękność i znakomita artystka **ERNA MORENA**

Budowa toru kolejowego w Kanadzie Zdjęcie z natury
Przygody z materacem Wyborna komedia

Nad programem
Fatalne zaręczyny Kubusia kome-
dja

Dla dzieci wejście wzbronione — Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. S z u l c a.
Początek przedstawień: o godz. 5 1/2, w Soboty o g. 4 w Niedziele i świąt o godz. 3 pp.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od piątku 24 do wtorku 28 Sierpnia.

Dziś jeden z najwybitniejszych obrazów sezonu!

Honor

Nieporównany, pod względem treści i wykonania, dramat ży-
ciowy w 6-ciu aktach. — W roli
głównej głośna z piękności i
słynna z talentu uduśbienica
Publiczności

Mia May.

Nad program: **MAŻ PANEM DOMU** (Komedja.)

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Częstochowskie Koło Okręgowe P. M. S.

otwiera z początkiem 1917 / 18. roku szkolnego

Seminarjum

dla
NAUCZYCIELI LUDOWYCH

w Częstochowie

Egzaminy na kursy I i II rozpoczną się 3-go września 1917 roku

Podania przyjmuje i wszelkich wskazówek udziela Kancelaria Seminarjum, ul. św. Barbary Nr. 15-a (oficyna) codziennie od 10-12 rano.

8-mio klasowe Gimnazjum Żeńskie

Wacław Chrzanowskiej

w Częstochowie ulica Teatralna Nr. 9.

Egzaminy dla nowostępujących od 1 do 4-ego września włącznie egzaminy poprawkowe dnia 4 września. Zapisy i podania o przyjęcie nowostępujących i dotychczasowych uczę-
nic przyjmuje kancelaria gimnazjum codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godziny
10 i pół do 1-jej do dnia 27 sierpnia włącznie.

Rozpoczęcie lekcji dnia 6-go Września 1917 roku.

8-mio klasowe Gimnazjum żeńskie

T. BUSZÓWNY dawniej Z. Garzdeckiej w Częstochowie.

Niniejszem podaje do wiadomości publicznej, że w nowym lokalu Zakładu (Jasnogórska 24) kancelaria jest czynna od 20 sierpnia. Zapisy nowych uczę-
nic są w kancelarii codziennie (prócz niedziel i świąt) od godz. 10 do 1 i od
godz. 4 do 6. Egzaminy i poprawki odbywać się będą codziennie od 3-go do 7 wrze-
śnia włącznie, od godz. 10 do 1-jej

Rozpoczęcie lekcji 10-go Września o godzinie 8-jej i pół.

Internat istnieje nadal, zapewniając wychowankom troskliwą opiekę.

Akcyjne Towarzystwo „Praga” w Warszawie

wyrabia na zasadzie pozwolenia Zarządu Cywilnego przy
Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskiem

„MYDŁO RENOMA”

Cena jednego kawałka około 400 gramów/ 1/4 f/w handlu detalicz-
nym Marek: 1.

Cena jednego kawałka około 200 gramów 1/2 f. w handlu de-
talicznym Marek: 2.

Zamówienia hurtowe przyjmuje na powiaty CZĘSTOCHOWSKI, SOSNOWICKI
i WIELUŃSKI **Maurycy Neufeld**, CZĘSTOCHOWA.

Żądać we wszystkich składach aptecznych, sklepach mydlarskich i kolonialnych.

Filologiczne Gimnazjum Żeńskie
M. Stowikowskiej
Częstochowa Teatralna 24.

rozpoczyna egzaminy powakacyjne dla
nowostępujących kandydatek od kl.
wstępnej do 7-jej włącznie s. 28-go sier-
pnia, poprawkowe d. 3-go września, po-
czątek lekcji d. 6 września.
Zapisy w dalszym ciągu przyjmuje kan-
celaria od 10-jej do 12-jej codziennie.

IV. KLASOWE

Gimnazjum Żeńskie

Emilii Jurkowskiej

w Częstochowie ul. P. Marji 42

Egzaminy wstępne co-
dziennie od 1 do 4-jej
Warunki przystępne.

**Kursy dla Ochotniczej ochr.
ZAKŁAD PROEBŁOWSKI**
Stanisławy Giegeżówny

w Częstochowie, ul. Teatralna 9.
dom dr. Pisarzewskiej.

Zapisy pań i dzieci codziennie prócz
świąt Kancelaria otwarta od 11-1 w
południe od 4-7 popołudniu.
Rozpoczęcie zajęć 1. Września

KANCELARIA

Kursów Handlowych
przy Stowarzyszeniu Prao.
Handlowych i Przem.
m. Częstochowy

zawiadania, iż zapisy na kursy Handlō-
we i komplety języków niemieckiego,
francuskiego i angielskiego, odbywać się
będą codziennie od godz. 3-4 po poł. w
lokalu szkolnym ul. Panny Marji Nr. 35
(II. podwórze)

Licytacja

W LOMBARDZIE

Częstoch. Tow. Pożyczk. - Oszczędn.
Teatralna Nr. 11.

odbędzie się w Październiku 1917 g.
Od zastawów nie opłaconych do 15
Września roku bieżącego, liczone bę-
dą koszta licytacyjne.

Zarząd.

DOKTOR MEDYCYNY

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji Nr. 21.

Choroby skórne i
drog moczowych.

Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Poniedziałki i po południu.

CZĘSTOCHOWSKIE

Wyroby Cementowe

p. f. „TRWAŁOŚĆ”

ulica Panny Marji Nr. 61.

Na składzie posiadamy różnych gatun-
ków i kolorów, schody, rury kanaliza-
cyjne, wanny kąpielowe, chodniki trotua-
rowe, bloki, pustaki. Przyjmujemy ob-
stawunki na balkony i upiększenia
domów.

Wępane z kamienia rudnickiego, Kąpiele do
piedów i Cegły własnej fabrykacji sprac-
dają Częstoch. Zakł. Ceglarska ulica św. Bar-
bary Nr. 27. 704